

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Hany Pipkové a Mgr. Gabriely Bašné v právní věci žalobce: **V. O.**, zastoupen JUDr. Irenou Wenzlovou, advokátkou v Litoměřicích, Sovova 709/5, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu,

T a k t o:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se podáním žaloby dne 2. 9. 2013 domáhal u Městského soudu ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu. Pokud jde o namítaný zásah, žalobce uváděl, že příslušník Policie České republiky dne 2. 8. 2013 v době kolem 10:03 na dálnici D11 ve směru na Hradec Králové provedl zásah spočívající v tom, že od žalobce jako řidiče motorového vozidla vybral kauci ve výši 10.000 Kč.

Žalobce následně k Městskému soudu v Praze podal žalobu na určení nezákonnosti zásahu tohoto policisty a jako pasivně legitimovaného označil Ministerstvo vnitra, neboť dle jeho názoru je ministerstvo nadřízeným správním orgánem ozbrojenému bezpečnostnímu sboru Policie České republiky podle § 5 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a je tedy legitimováno být žalovaným správním orgánem.

Žalovaný správní orgán ve svém vyjádření ze dne 13. 1. 2014 naopak vznesl námitku nedostatku pasivní legitimace, neboť dle jeho názoru a ve shodě s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 23. listopadu 2011, č. j. 6 Aps 3/2011 – 63, jedná Policie České republiky při dohledu nad bezpečností a plynulostí provozu na pozemních komunikacích podle § 124 odst. 1 a 9 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, jako správní orgán, nikoliv jako ozbrojený bezpečnostní sbor, a navrhnul žalobu odmítnout. Žalovaný dále uvedl, že zásah příslušníků policejní jednotky, spočívající ve výběru kauce podle § 125a zákona o silničním provozu, nebyl protizákonný. Postup byl rovněž v souladu se zásadou přiměřenosti vyjádřenou v § 11 zákona o Policii České republiky.

Městský soud v Praze ve věci rozhodl bez jednání, neboť k výzvě soudu podle § 51 odst. 1 soudního řádu správního se žalobce ani žalovaný správní orgán nevyjádřily.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Městský soud v Praze posoudil napadený zásah žalovaného podle § 87 odst. 1 soudního řádu správního a to v mezích žalobkyní uplatněných žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu, neboť rozhodoval pouze o určení toho, zda zásah byl nezákonný, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Městský soud v Praze původně usnesením ze dne 4. března 2014, č. j. 8 A 140/2013, věc postoupil Krajskému soudu v Hradci Králové.

Nicméně Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 13. srpna 2014, č. j. 3 As 48/2014 – 33, vyhověl kasační stížnosti žalobce a usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. března 2014, č. j. 8 A 140/2013 – 46, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud poukázal na obsah kasační stížnosti proti usnesení o postoupení věci, v níž stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že v případě soudního napadení nezákonného zásahu policisty Policie České republiky je pasivně legitimováno Ministerstvo vnitra se sídlem v Praze, místně příslušným je pak Městský soud v Praze. Stěžovatel uvedl, že z těchto důvodů také označil jako žalovaného ministerstvo vnitra, který proti němu nezákonně zasáhl. Stěžovatel uvedl, že podle usnesení Nejvyššího správního soudu z 13. 2. 2014, č. j. Nad 45/2014 – 47, v případě zásahové žaloby určuje žalovaného vždy žalobce svým tvrzením (viz § 83 soudního řádu správního). Rovněž při aplikaci § 7 odst. 2 soudního řádu správního, podle něhož je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany, je třeba u zásahové žaloby vycházet ze žalobního tvrzení. Stěžovatel proto trvá na místní příslušnosti Městského soudu v Praze.

Nejvyšší správní soud neshledal důvod odchýlit se od svých předchozích závěrů a odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Aps 3/2011 – 63, podle něhož Policie České republiky jedná při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích podle § 124 odst. 1 a 9 zákona o provozu na pozemních komunikacích, jako správní orgán, nikoliv jako ozbrojený bezpečnostní sbor. Z uvedeného vyplývá, že v projednávané věci určení žalovaného a tím spíše ani určení místní příslušnosti správního soudu není spornou otázkou, je zřejmé, že ve věci uvedeného zásahu je žalovaným Policie

České republiky, která při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích jedná jako správní orgán, místně příslušným soudem je tedy Krajský soud v Hradci Králové podle sídla správního orgánu.

Podle § 82 soudního řádu správního každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

Podle § 83 soudního řádu správního žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah; jde-li o zásah ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru, ozbrojeného bezpečnostního sboru nebo jiného obdobného sboru, který není správním orgánem, anebo příslušníka takového sboru, je žalovaným správní orgán, který takový sbor řídí nebo jemuž je takový sbor podřízen, a u obecní policie obec.

Podle § 87 odst. 3 soudního řádu správního soud zamítne žalobu, není-li důvodná.

Městský soud v Praze v inkriminované věci postupoval v intencích rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 48/2014 – 33, jakož i ustanovení § 82, 83 a 87 soudního řádu správního:

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. května 2014, č. j. 9 As 37/2014 – 43, na výběr kauce podle § 125a zákona o provozu na pozemních komunikacích, nelze aplikovat úpravu záruky za splnění povinnosti podle § 147 správního řádu. Oba instituty vykazují zásadní odlišnosti a kauce je navíc komplexně upravena v zákoně o provozu na pozemních komunikacích. Proti nezákonnému postupu policisty podle § 125a zákona o provozu na pozemních komunikacích, je třeba brojit žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu ve smyslu § 82 soudního řádu správního. Zásahem není samotná výzva policisty k uhrazení kauce, ale její výběr, tedy faktické převzetí peněžních prostředků a jejich následné zadržování, nebo alternativně zablokování či odtažení vozidla.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. června 2014, č. j. 9 As 143/2014 – 34, v případě, že zásahová žaloba směřuje proti Ministerstvu vnitra výhradně z toho důvodu, že žalobce právně kvalifikuje Policii ČR (resp. její útvar), která měla dle žalobního tvrzení zásah fakticky provést, jako ozbrojený bezpečnostní sbor, který není správním orgánem (§ 83 soudního řádu správního věta za středníkem), a pokud soud s takovou žalobní právní kvalifikací nesouhlasí a na toho, kdo dle žalobního popisu zásah fakticky provedl, hledí při provedení zásahu jako na správní orgán, který lze samostatně žalovat, musí soud za žalobní tvrzení o správním orgánu, který zásah provedl (§ 83 soudního řádu správního věta před středníkem), považovat žalobní popis orgánu, který se měl fakticky zásahu dopustit. Na žalobní tvrzení ve smyslu § 83 soudního řádu správního věty před středníkem nelze klást tak přísné požadavky, aby žalobce sám musel vyhodnotit, zda při provádění zásahu bylo správním orgánem krajské ředitelství Policie ČR, k němuž byl zařazen policista, který se fyzicky zásahu účastnil, nebo zda tímto správním orgánem byla Policie ČR jako celek. Je-li ze žaloby patrné, k jakému krajskému ředitelství Policie ČR zasahující

policista příslušel, vyhodnotí sám soud, zda je správním orgánem a tedy i žalovaným Policie ČR nebo její krajské ředitelství.

Městský soud v Praze tedy svým původním usnesením ze dne 4. března 2014, č. j. 8 A 140/2013, o postoupení věci Krajskému soudu v Hradci Králové byl v souladu s pozdějším rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 143/2014 – 34, když sám vyhodnotil, že žalovaným správním orgánem je Policie České republiky.

Nejvyšší správní soud mu přesto takový postup za daných procesních okolností vytknul a uvedl, že v nastalé procesní situaci, kdy jedna ze žalob stěžovatele (u Krajského soudu v Hradci Králové vedená pod sp. zn. 30 A 66/2013) proti těmž zásahu je již meritorně projednávána u věcně i místně příslušného soudu, není dle Nejvyššího správního soudu nezbytné, aby Městský soud v Praze chránil práva stěžovatele a sám takto korigoval zjevnou vůli stěžovatele žalovat ministerstvo vnitra.

V inkriminované věci je tedy nesporné, že žalobce podal žalobu proti zásahu policisty k Městskému soudu v Praze proto, že sám za žalovaný správní orgán podle § 83 soudního řádu správního považuje ministerstvo vnitra, které se dle jeho názoru dopustilo zásahu. Žalobce na tomto postoji setrval též v kasační stížnosti, v níž označení ministerstva vnitra jako žalovaného správního orgánu přesvědčivě odůvodnil, když mj. v kasační stížnosti argumentoval právním názorem vysloveným v usnesení Nejvyššího správního soudu z 13. února 2014, č. j. Nad 45/2014 - 47, podle něhož v případě zásahové žaloby podle § 83 soudního řádu správního určuje žalovaného vždy sám žalobce svým tvrzením.

Podle citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. listopadu 2011, č. j. 6 Aps 3/2011 – 63, jedná Policie České republiky při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích podle § 124 odst. 1 a 9 zákona o provozu na pozemních komunikacích, jako správní orgán, nikoliv jako ozbrojený bezpečnostní sbor. Tento právní názor byl potvrzen rovněž citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 26. června 2014, č. j. 9 As 143/2014 – 34. Pokud tedy žalobce trval na svém stanovisku, že žalovaným správním orgánem je ministerstvo vnitra, musel soud konstatovat nedostatek pasívní legitimace v případě tohoto správního orgánu.

Městský soud v Praze byl při svém rozhodování v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem (§ 110 odst. 3 soudního řádu správního), a proto ve věci rozhodl tak, že podanou žalobu podle § 87 odst. 3 soudního řádu správního zamítl tak, jak je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud opřel o ustanovení § 60 odst. 1 soudního řádu správního a contrario, neboť žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému správnímu orgánu žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 10. října 2014

**JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu**

Za správnost vyhotovení:
Marcela Brabcová